

Diplomová práce

Student : Dagmar FROLÍKOVÁ

Obor : ČJ – D

Název práce v českém jazyce : **Problém viny a trestu v dílech Kalibův zločin (K.V.Rais), Kašpar Lén mstítel (K.M.Čapek Chod), Hordubal (K.Čapek)**

Název práce v anglickém jazyce :

Oponent diplomové práce : PhDr. Anna Stejskalová

Dana Frolíková svou diplomovou práci tematicky vymezila jako problém viny a trestu v české literatuře. Téma konkretizovala na vybraných románech. Krátce se zabývá obsahem slov vina a trest jako etických kategorií a právnických pojmů, neboť z těchto jejich významů jako obecného základu vychází při svých analýzách. Jádrem práce jsou kapitoly věnované zpracování zmíněného problému ve třech českých románech realisticko-naturalistické orientace; v Raisově Kalibově zločinu, Kašparu Lénovi mstíteli Čapka-Choda a v Čapkově Hordubalovi. Diplomantka sleduje nejen obraz průběhu samotného kriminálního činu, ale hledá i příčiny tohoto osudového kroku a zamýšlí se nad osobností pachatele i oběti. Z analýz a výkladů lze vyvozovat závěr, že pachatel je často mnohem více obětí než sama skutečná oběť (Vojta Kaliba), že popisované drama s tragickým vyvrcholením je důsledkem působení záporných rysů lidského charakteru a narušených mezilidských vztahů (Polana), mnohdy nečekaných a překvapivých zkratů v lidském myšlení a jednání (Márinka Kryštofova při soudním procesu s Lénem) a snadné manipulovatelnosti (Karla). Zároveň ukazuje, že vina a trest nejsou v české literatuře témata ojedinělá a nová, typická jen pro díla uvedené orientace, nýbrž mají v naší literatuře jistou tradici (viz Máchův Máj, Erbenova Kytice z pověstí národních aj.).

Diplomantka se poctivě snažila vyložit problém srozumitelně, ale fundovaně. Prostudovala Jasperovu Otázku viny a v souvislosti s výkladem o sblížení literatury se životem stati a studie o realismu a naturalismu (Forst, Janáčková). Velmi dobře analyzovala a interpretovala vybrané romány - je patrné, že problematice rozumí a je schopna ji přístupně vyložit. Postupuje systematicky a přehledně, vcelku přesně charakterizuje postavy i prostředí. Tyto části práce pokládám za nejlepší.

V pasážích zabývajících se dějovou složkou románů však zřetelně převládá sklon k popisnosti. Méně se diplomantce rovněž daří výklady shrnujícího charakteru, jako jsou např. část 2. kapitoly věnovaná realisticko-naturalistické literatuře či závěrečné shrnutí. V obou těchto případech postrádám systematickost, přehlednost a promyšlenost postupu. Diplomantka měla rovněž věnovat více pozornosti formální složce práce - uvádím namátkou jen některé nedostatky. V textu lze nalézt věcné chyby - např. Erbenova románová kronika se jmenuje Do třetího a čtvrtého pokolení (nikoli i čtvrtého). Určitě by nepřehlédla chyby v interpunkci - ve většině případů v souvětí podřadném chybí čárka za vloženou větou vedlejší. Jistě by též zaregistrovala, že jméno Kalibovy ženy uvádí jednou v podobě Karla, Karlička, podruhé Kadla, Kadlička. Stejně tak by si uvědomila, že zkracovat lze jen jména křestní, nikoli příjmení (píšeme K. Havlíček Borovský, ne K.H. Borovský). Na některých místech část textu chybí, případně došlo ke kontaminaci textů významově nesouvisejících. Neměla by zaměňovat slovo panství se slovy statek, hospodářství - jejím druhým oborem je dějepis, takže rozdílný význam uvedených slov je jí jistě jasný.

Připomínky k formální stránce práce však nesnižují její obsahovou hodnotu, především hodnotu pasáží zabývajících se konkrétními příklady zobrazení viny a trestu. Proto práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat známkou **v e l m i d o b ř e**.

18/7 2009